

Vergaderjaar 2013–2014

33 942

Rapporten van de Algemene Rekenkamer bij de jaarverslagen 2013 en bij de Nationale verklaring 2014

Nr. 18

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 16 juni 2014

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Algemene Rekenkamer over het rapport van de Algemene Rekenkamer van 21 mei 2014 bij het jaarverslag van het Ministerie van Veiligheid en Justitie 2013 (Kamerstuk 33 942, nr. 1).

De Algemene Rekenkamer heeft deze vragen beantwoord bij brief van 13 juni 2014. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Jadnanansing

De griffier van de commissie,
Hessing-Puts

Vraag 1

Wat betekent het concreet dat er zo veel kritiek is op het financieel beheer? Kunnen concrete voorbeelden gegeven worden wat er niet goed gaat of wat onduidelijk is en waarom het dringend noodzakelijk is dat dit verbeterd wordt?

In 2012 was er sprake van een ernstige onvolkomenheid in het financieel beheer. In 2013 is er een duidelijke verbetering, maar over het gehele jaar genomen is het financieel beheer nog niet op orde. Dat betekende onder meer betalingsachterstanden, onzekerheid over de stand van de verplichtingen, geen zicht op de beschikbare budgetruimte. Er was onvoldoende kennis bij de gebruikers van het nieuwe administratiesysteem, voorschotten waren vaak nog niet afgerekend en er waren te veel autorisaties uitgegeven, met het risico op misbruik door onvoldoende functiescheiding. April 2013 is een verbeterplan opgesteld om deze problemen stuk voor stuk aan te pakken. Prioriteit kreeg het tijdig opstellen van de jaarrekening en het realiseren van een betrouwbare administratie. Eind 2013 is dat gelukt. In 2014 moet een volgende slag gemaakt worden: eigen expertise ontwikkelen, autorisaties op orde brengen, managementrapportages verder ontwikkelen, zodat het management zo nodig kan bijsturen en controlfunctie onderzoeken en mogelijk herzien.

Vraag 2

Wat betekent het concreet dat er zo veel kritiek is op de bedrijfsvoering en het inkoopbeheer? Kunnen concrete voorbeelden gegeven worden wat er niet goed gaat of wat onduidelijk is en waarom het dringend noodzakelijk is dat dit verbeterd wordt?

De bedrijfsvoering omvat verschillende processen, waaronder het financieel beheer (zie vraag en antwoord 1), het inkoopbeheer en het personeelsbeheer (zie vraag en antwoord 3). Bij kritiek op de bedrijfsvoering is het risico groter dat er zaken zich voordoen, die niet conform de (wettelijke) voorschriften zijn en dat daardoor mensen benadeeld worden of anderen juist bevoordeeld worden. Daarnaast kan het ook zo zijn dat de processen doelmatiger en/of efficiënter ingericht kunnen worden. Bepaalde omvangrijke aankopen moeten eerst (Europees) aanbesteed worden. Als dat niet volgens de regels wordt gedaan kan dat leiden tot juridische processen en extra kosten. Bij het inkoopbeheer kan het ook zijn dat er verschillende offertes bij leveranciers gevraagd moeten worden, en als dat nagelaten wordt, is er sprake van onrechtmatige uitgaven.

Vraag 3

Wat betekent het concreet dat er zo veel kritiek is op het personeelsbeheer? Kunnen concrete voorbeelden gegeven worden wat er niet goed gaat of wat onduidelijk is en waarom het dringend noodzakelijk is dat dit verbeterd wordt?

Bij Personeelsbeheer gaat het om het op tijd verwerken van de mutaties in het personeelsbestand (in en uit dienst, salarisschalen, verlof), het controleren van de personeelsuitgaven (reiskosten, studiekosten, etc.) en het toezien op het uitvoeren van deze controles (wordt er gecontroleerd door de medewerkers die daar mandaat voor hebben?). Het niet goed uitvoeren van deze taken kan leiden tot ongeoorloofde uitgaven, zoals te lang uitbetalen van salaris en eventuele problemen om dat weer terug te vorderen.

Vraag 4

Aan welke eisen dient een onderbouwing te voldoen om te kunnen aantonen dat extra investeren in het afpakken van crimineel geld daadwerkelijk afpakinkomsten genereert?

De minister heeft in 2011 aangegeven dat op termijn (in 2017 en verder) per jaar 20 miljoen euro extra investering in menskracht een meeropbrengst afgepakt geld zou geven van 60 miljoen euro. Om dat aan te tonen, zou hij ervoor kunnen kiezen om te laten zien wat het kostte om crimineel geld af te pakken voor hij er extra in investeerde. Vervolgens zou hij moeten laten zien wat en hoe hij dan extra heeft geïnvesteerd. Daarna kan dan vergeleken worden wat het in de oude situatie opleverde aan opbrengsten en wat het in de nieuwe situatie met de extra personele inzet opleverde. Dat geeft een indicatie, het is immers lastig om alle omstandigheden gelijk te laten zijn.

In 2012 bleek al dat het erg lastig was om aan te geven hoeveel oorspronkelijk de personele inzet was om crimineel geld af te pakken.

Vraag 5

Op welke wijze kan de regering inzichtelijk maken dat de extra inzet van personeel ook aantoonbaar leidt tot de in het vooruitzicht gestelde hogere opbrengsten bij het afpakken van crimineel geld?

De regering kan in de verantwoording de oorspronkelijke en extra investering zetten tegenover de opbrengst, zodat duidelijk wordt wat de extra inzet heeft opgeleverd (zie ook vraag en antwoord 4).

Vraag 6

Wat verstaat de Algemene Rekenkamer onder «streefwaarde»? Waarom is het onduidelijk hoe deze tot stand komt?

De streefwaarde is de meeteenheid die de minister van Veiligheid en Justitie in de begroting 2013 noemt. Hij gaf aan in dat jaar te willen bereiken (de streefwaarde) dat 66% van de standaard strafzaken binnen een maand werd afgehandeld. Vanuit ons onderzoek is het niet duidelijk geworden waar dit percentage op gebaseerd is.

Vraag 7

Wat betekent het dat er 6 miljoen euro aan «onrechtmatige uitgaven» zijn gedaan in 2013? Wanneer wordt een uitgave als «onrechtmatig» aangemerkt?

De 6 miljoen euro onrechtmatige uitgaven, die hier benoemd worden betreffen uitgaven voor inkopen, die niet volgens de aanbestedingsregels zijn gedaan. Er zijn goederen of diensten ontvangen, alleen de inkoop is niet volgens de geldende regels aanbesteed of tegen de gecontracteerde prijs en leverancier. Met het volgen van de regels voor aanbesteden, borgt het ministerie dat inkopen bij de geselecteerde leverancier en tegen de afgesproken prijs worden gedaan. Niet naleving van de regels houdt dus in dat mogelijk andere leveranciers benadeeld kunnen zijn. Wij benadrukken dat het hier niet gaat om fraude.